

בס"ד ה' סיון ה'תשע"ה
הדלקת נרות - 19:16
צאת השבת - 20:08
רבנו תם - 21:02
שעון קיץ - לפי הלוח המדויק של "אור החיים"

שנה חמש עשרה - עלון מס' 768
@ השבת לא אומרים "צדקתך".
@ לא אומרים תחנון עד יג' סיון.
@ ביום ראשון הבעל"ט יחול "חג השבועות".

אברהם יגל

לע"נ בבאי מוסאי בן אברהם ז"ל
לרפואת ולהצלחת כל עם ישראל.

מפטירין: "והיה מספר" (הושע ב')

פרשת במדבר

השבת מט' לעומר
פרקי אבות - פרק ו'

מעייני הפרשה:

← מיפקד צבאי שנערך לבני ישראל ע"י משה ואהרן ונשיאי השבטים.
← מספר הפקודים מבן עשרים שנה ומעלה.
← מספרם של כל בני ישראל מלבד שבט לוי.
← פירוט תפקידם המיוחד של בני לוי.
← סדר חנייתם ונסיעתם של בני במדבר.
← מיפקד הלוויים.

"במדבר סיני באיהל מועד" (א' א')
פרשת במדבר, שיש בה מנין בני ישראל, חלה בשבת שלפני חג השבועות, וזה מתקנת עזרא הסופר משום "תכלה שנה וקללותיה", **כדי להפסיק בין התוכחה שבפרשת בחוקותי ובין חג השבועות**, שהוא ראש השנה לפירות האילן. וכן פרשת האזינו חלה לפני ראש השנה, כדי להפסיק בין התוכחה שבפרשת נצבים לבין ראש השנה. (באהלה של תורה)

"במספר שמות כל זכר לגילגלותם" (א' ב')
כאן ציוה למנותם, ואילו הנביא אומר: והיה מספר בני ישראל כחול הים אשר לא ימד ולא יספר (הושע ב'). כי יש מספר בכמות ויש מספר באיכות. באיכות - אין מספר לישראל, כי יש צדיקים ששקולים כנגד הרבה, ולכן אין לספור את בני ישראל בידי אדם, אלא בידי שמים. כי רק הקב"ה יודע מספרם האמיתי לפי האיכות. אבל מספר גופותיהם של ישראל, יכולים לספור בני אדם. (כתב סופר)

"איש ראש לבית אבותיו הוא" (א' ד')
כשכתב ר"י מרוזין תנאים לנכדו עם בת ר' הרש מרימנוב, סיפר ר"י מרוזין את סדר ייחוסו. לאחר שסיים, אמר לר' הרש: עכשיו יספר כבודו על ייחוסו. ענה ר' הרש: אינני מיוחס. הורי היו אנשים פשוטים וישרים. כשמתו הייתי בן עשר, ונתנוני ללמוד חייטות. הרבי שלי לימדני שני דברים: לא לקלקל דברים חדשים ולתקן דברים ישנים. ראה ר"י מרוזין את מעלתו של ר' הרש ומיד לקחו לחתנו.

"לבני שמעון תולדותם למשפחותם לבית אבותם פקודיו" (א' כ"ב)
בכל השבטים לא נאמר פקודיו, רק בשבט שמעון. יתכן, שמשום שנהרגו אחר זמן במעשה זמרי בן סלוא כ"ד אלף מהם, לכן רמז כאן פקודיו, שעכשיו נתפקדו כך וכך, אבל בסוף נחסרו.

"וירא העם וינעו ויעמדו מרחוק" (א' א')
רמז בזה שאם האדם מנענע עצמו "וינעו" בתפילה ובעבודת ה' בשביל "וירא העם" מפני שרואים אותו, ולא מחמת שבאמת לבו בוער לה', אז סימן הוא ש"ויעמדו מרחוק" שהוא עדיין מרוחק מהשי"ת. (הבעש"ט הקדוש זיע"א)

"והר סיני עשן כוכ"ז" (שמות י"ט - י"ח)
"עשן" ר"ת עולם, שנה, נפש, המסמלים את המקום (עולם), זמן (שנה), וחיות (נפש). משמעות העשן שהיה במתן-התורה הוא, שאז ניתנו הכוח והיכולת לברר ולהעלות את המקום והזמן ולהכניס בהם אור וחיות אלקיים.

"צריך לטבול בערב שבועות, ודע כי מי שלא יישן בליל שבועות כלל ועיקר, ויהיה עוסק בתורה הקדושה, מובטח לו שישלים שנתו ולא יארע לו שום נזק, והוראות הוויות האדם הוא בלילה הזה. (האר"י הקדוש זיע"א)

"הג' מתן תורה ולא הג' קבלת תורה" (א' א')
חג השבועות נקרא חג מתן תורתנו ולא נקרא חג קבלת התורה, ואפשר משום שתמיד ה' נותן שפע, אלא שהכל תלוי בכלי קיבול שאנחנו מכינים, ואיך הגדרנו את עצמינו ואילו הם המטרות ששמנו לנגד עינינו בקיום התורה והמצוות.

"יבוא טוב ויקבל טוב מוטב לטובים" (א' א')
"יבוא טוב" זה משה שנאמר בו ותרא אותו כי טוב, "ויקבל טוב" זו תורה שנאמר טוב לי תורת פיך [כ"ה במדרש, ובמנחות 'כי לקח טוב נתתי לכם']. "מוטוב" זה הקב"ה, שנאמר טוב ה' לכל. "לטובים" זה ישראל שנאמר הטיבה ה' לטובים. (חז"ל).

הטעם שקורין מגילת רות בשבועות:
א. מפני שדוד נולד בשבועות, ומת בשבועות. ב. מפני שלא ניתנה תורה אלא ע"י יסורים ועוני כמו נעמי ורות. ג. כדי לחזק תורה שבעל פה, מפני שכתוב בתורה "לא יבא עמוני ומאבי בקהל ה'" ואמרו חז"ל "עמוני" ולא עמונית, "מואבי" ולא מואבית, וזהו תורה שבעל פה, ומזה שלמדנו בתורה שבע"פ הותרה רות המואביה להנשא לבועז.

"רות" בגימטריה 606, ו-7 מצוות בני נח שנתחייבה קודם שהתגיירה ביחד הם תרי"ג 613.

פינת הניבים והפתגמים
מוֹדָה וְעוֹזֵב יָרְחָם =
יֵשׁ לְסֻלַח לְמִי שְׂמוּדָה בְּחֵטְאוֹ וְעוֹזֵב אֶת דְּרָפוֹ הָרָעָה.
דוגמה: הגנב שהודח מיד פֶּאֶשְׁמָה, יָצָא פְּעוֹנֵשׁ קַל שְׁכֵן מוֹדָה וְעוֹזֵב יָרְחָם.
מקור: מִקְסָה פֶּשְׁעֵיו לֹא יִצְלִיחַ, וּמוֹדָה וְעוֹזֵב יָרְחָם [מִשְׁלֵי כ"ח, יג]. (ניבונכוו)

"בני זפתלי תולדותם" (א' מ"ב)
מדוע בכל השבטים במניינם נאמר: לבני, ואצל גד ונפתלי נאמר בני? כי בשבט נפתלי היו בנות יותר מבנים, וזוהי הכוונה בני נפתלי, כבורר בנים מבנות. לפיכך גם נאמר (בראשית מ"ט) נפתלי איילה שלוחה בלשון נקבה. (רבנו בחי)

הסיון ממשול מדרך עמי!
אין לעיין בעלון בשעת התפילה וקריאת התורה.
העלון טעון גניזה במקום שיש עירוב, יש לטלטל ע"י קטן.

נפלאות מגילת רות

מגילת רות פסוקיה מתחילין באות וו חוץ משמונה פסוקים שלא מתחילים באות ו'ו וכתב בעל הילקוט הטעם משום שרות דבקה בברית שנתנה לשמונה ימים (ולקוי"ש רות) ונראה לומר טעם אחר דהנה המספר שמונה בא לרמוז על דוד דהיה שמיני באחיו כדכתיב "איש אפרתי מבית לחם יהודה ולו שמונה בנים וכו' ודוד הוא הקטן" (שמואל א) קורין מגילת רות בחג השבועות המרמזת על קבלת מצוות התורה דהנה רות גימט' 606 ובצירוף 7 מצוות בני נח הרי תרי"ג. אמר משה לה' "שלח נא ביד תשלח" (שמות ד יג) דהנה תיבת ביד הכוונה למשיח ראשי תיבות דוד בן ישי ותיבת נא בצירוף עם יד כדכתיב "שלח נא ביד" יעלה תיבת אדני הוא השם שפעלה רות על ידו להכין את כסא משיח בית דוד. (הרב אברהם הכהן הי"ו) שמות חג השבועות טמונים באותיות החג: ש=שבועות. ב=ביכורים. ג=ג' בסיוון. ז=עצרת. ת=תורה - מתן תורה.

"בניד כשחילי זתיים" - חינוך

לחג השבועות ערכים חינוכיים רבים והבולטים שבהם:
א. בזכות האחדות - מעמד הר-סיני התאפשר רק בזכות אחדות מושלמת של כל בני העם, כמו שכתוב "ויוחן שם ישראל".
ב. נעשה ושמעו - אם הקב"ה בכבודו ובעצמו רוצה לתת לנו את התורה, שהיא ספר "הוראות החיים", לא שואלים מה כתוב בה, אלא מקבלים אותה מיד ואח"כ לומדים את הכתוב בה.
ג. אמונה בה' אחד - מעמד הר-סיני התחולל בימים שהעולם כולו עבד אלילים. העם היהודי היה היחיד שהאמין באלוקים אחד, בורא שאין לו גוף ולא דמות הגוף. אמונה זו היא כיום נחלת האנושות כולה.
ד. התורה ניתנת במקום שיש ענווה - הר סיני עמד מבוטח. הוא היה הר נמוך ומה היה יכול לומר ליד ההרים הגבוהים? אמר להם הקדוש-ברוך-הוא: "למה אתם מתרוצצים, הרים גבוהים? אתן את התורה דווקא על הר-סיני, שהוא הר נמוך. כך ידעו הכול, שרק על-ידי ענווה זוכים לתורה".
ה. מצוות הביכורים - לומר תודה - תוכנה של מצוות הביכורים הוא מתן שבח והודיה לקב"ה על הטוב שהוא גמל עמנו בכך שהאדמה נתנה לנו את פרייה.

שיעור התורה הגדול בתבל

מקום מיוחד לנשים
 ארגון "אברהם יגל" משדר בלוויין בכל מוצאי שבת את שיעורו של הראשון לציון הרח"ג יצחק יוסף שליט"א בבית הכנסת "אוהל מועד" בשעה 21:30 השיעור יוקרן על גבי מסך ענק. בע"ה תתקיים סעודה רביעית, בחסות "בית הלחם"

מרכה והללנה לאלכס ונוגה הדר שיתברכו בבריאות, אושר ופרנסה טובה ובכל מילי דמיטב ברוחניות ובגשמיות, לשנים רבות טובות שלות ונעימות שיוזכו לבן זכר וירונו נחת מיוצאי חלציהם.

מרכה והללנה למשה ושושנה דורון שיתברכו ברפואה שלימה בפרנסה טובה ובאושר לשנים רבות טובות ונעימות ויתגשמו כל משאלות ליבם לטובה ולברכה.

מרכה והללנה לתן ואליס גואטה שיתברכו ברפואה שלימה בפרנסה טובה ובאושר לשנים רבות טובות ונעימות ויתגשמו כל משאלות ליבם לטובה ולברכה.

מרכה והללנה ליהודה ואיריס נסימי הי"ו שתרמו לסעודה הרביעית בלויין זכות מרן עובדיה יוסף זצ"ל לרפואתם והצלחת כל ילדיהם שיתברכו בכל מילי דמיטב ברוחניות ובגשמיות, בפרנסה טובה, וחיים טובים ומאושרים וירונו נחת מכל יוצאי חלציהם להבדיל לעיני נורית בת חודיה ז"ל

מרכה והללנה ליהודה ודוריית אהר"י שיתברכו ברפואה שלימה בפרנסה טובה ובאושר לשנים רבות טובות ונעימות ויתגשמו כל משאלות ליבם לטובה ולברכה וירונו נחת ושלווה מכל יוצאי חלציהם.

מרכה והללנה ליהודית ג' רפ"י מנב"ת בת צביה ואהרון הי"ו הקב"ה ישלח לה זיווג הגון משורש נשמתה הטהורה עוד השנה. שתזכה לאושר, רפואה, פרנסה טובה והצלחה שיתמלאו כל משאלות ליבה לטובה.

מרכה והללנה רפואה שלימה ליהודית ג' רפ"י מנב"ת בת צביה וכו"כ הי"ו הקב"ה ישלח מזור ומרפא לרמ"ח אבריו וש"ה גידיו. שיחזור לאיתנו הראשון ויזכה לשנים רבות טובות ונעימות ויתגשמו משאלות ליבו לטובה.

מרכה והללנה לוי וחסה דויד שיתברכו ברפואה שלימה בפרנסה טובה ובאושר לשנים רבות טובות ונעימות ויתגשמו כל משאלות ליבם לטובה ולברכה.

לעיני הענוה והענו לעיני הענוה והענו **נורית דוידזה** בת חודיה ושהי ז"ל נפטרה ו' סיון - ביום שישי 30-08: עליה לבית העלמין

לעיני הצדיק והענו לעיני הצדיק והענו **בשי סימן טוב הכהן** בן רבי ובנוגין ז"ל נפטר ו' סיון תשנ"ה ביום שני פקידת שנתו.

לעיני הענוה והענוה לעיני הענוה והענוה **אורה יהודאי** בת נעמי שררה ז"ל נפטרה כז' אייר תשע"ה שתמליץ טוב בעד משפחתה

לעיני הענוה והענוה לעיני הענוה והענוה **בנימין שלמה** בן מלכה צביה ז"ל נפטר כח' אייר תשע"ה שימליץ טוב בעד משפחתו

לעיני הענוה והענוה לעיני הענוה והענוה **לוי וחסה דויד** בת חודיה ושהי ז"ל נפטרה ו' סיון - ביום שישי 30-08: עליה לבית העלמין

לעיני הענוה והענוה לעיני הענוה והענוה **נורית דוידזה** בת חודיה ושהי ז"ל נפטרה ו' סיון - ביום שישי 30-08: עליה לבית העלמין

שבת שלום זמבודק

בריאות והחלמה איתנה :
 משה נאמן בן מרים הי"ו אברהם נאמן בן מרים הי"ו מרדכי עמרני בן רבקה הי"ו ישראל פרג"י רפאל בן מרים הי"ו יצחק-חי כהן זדה בן פרידה הי"ו באבאי באבאי בן מורודי הי"ו לירן מלכה בן ריטה ועמרם הי"ו אילן רפאל פרץ בן אנט הי"ו

לעיני לוי נשמת :
 זוהרה אלביליה בת פריחה ז"ל מרים דויד בת פרי ויצחק ז"ל לאה נאמן בת רבקה ז"ל מרים דאודי בת מורווארי ז"ל טובה הרוני בת שאקוט ז"ל שרה נסימי בת ביבי ז"ל נהיית מוסיא בת פרי ויצחק ז"ל קריינא דבורה בת לאה ז"ל

גולשן באבאי בת מרים מנב"ת שרה ביבי לארי בת רבקה מנב"ת לאה בלקר בת מרסל מנב"ת לירן יפרח בת עינב-מזל מנב"ת איילה גואטה בת ציפורה מנב"ת רזיה סינדני בת חוה מנב"ת אסתר עמרני בת חתון מנב"ת אסתר אהרוני בת גוהר מנב"ת

בבאי מוסיא בן אברהם וזליכה ז"ל

”אל תקרי הליכות אלא הלכות”

חג השבועות שחל ביום ראשון

א. אין לשטוח בבית הכנסת או בבית עשבים או ענפי אילן ביום שבת, ומי שרגיל להניחם יעשה כן ביום שישי.

ב. יש להדליק מערב יום שבת נר נשמה גדול, על מנת שיוכלו להעביר ממנו אש לצורך הדלקת אש ביום טוב, ובמיוחד לצורך הדלקת נרות של יום טוב בליל יום טוב במוצאי שבת.

ג. יש להכין בערב שבת שני זוגות פמוטים. אחת לערב שבת, ואחת לליל יום טוב. את נרות השבת ידליקו בערב שבת כרגיל. ואת נרות יום טוב צריכה האשה להדליק אחרי "צאת הכוכבים" ואחרי שאמרה בתפילה ערבית "ותודיענו" או שאמרה "ברוך המבדיל בין קודש לקודש".

ד. את הנרות יש להדליק לפני הקידוש. מי שנוהגת לברך "שהחיינו" על הנרות בכל יום טוב תברך גם ביום זה. אם הדליקה נרות אחרי הקידוש אינה יכולה לברך "שהחיינו".

ה. בתפילה ערבית אומרים "ותודיענו" והוא במקום "אתה חוננתנו". אם שכח לאומרו במקומו ונזכר לפני שאמר "ברוך אתה ה' מקדש ישראל והזמנים" אפילו לפני "ברוך אתה", יאמר "ותודיענו" ואחר כך יאמר "והשיאנו". ואם הזכיר שם ה', אינו חוזר. (עיין שולחן ערוך תקצט. כף החיים ס"ק ב).

ו. אין לעשות שום מלאכה האסורה בשבת גם אם היא מותרת ביום טוב, עד שיאמר "ותודיענו" בתפילה, או אחר התפילה יאמר "ברוך המבדיל בין קודש לקודש".

ז. מברכים בקידוש שעושים במוצאי שבת **חמש ברכות** וסימנם **יקנה"ז**: יין, קידוש, נר, הבדלה, זמן:

יין - בורא פרי הגפן.

קידוש - אשר בחר בנו וכו' מקדש ישראל והזמנים.

נר - בורא מאורי האש (ויסתכל על הנרות שהדליקה האשה).

הבדלה - ברוך אתה ה'... המבדיל בין קודש לקודש.

זמן - שהחיינו. (עיין שולחן ערוך ס"י תע"א א').

ח. אם שכח וקידש קידוש רגיל ללא הבדלה - יעשה הבדלה בשעה שזוכר. וכיצד יעשה הבדלה זו? אם נזכר בתוך הסעודה ורגיל לשנות יין בסעודתו, יקח כוס בידו ויברך "מאורי האש" ו"המבדיל". ואם אינו רגיל או שנזכר אחרי האוכל - יקח כוס יין בידו ויברך ג' ברכות "הגפן" "מאורי האש" ו"המבדיל". (עיין כף החיים שם ס"ק כג, כד).

ט. אסור לומר בשבת: "אני הולך לישון כדי שיהיה לי כוח להשאר ער בליל שבועות". אבל מותר לחשוב. (מ"ב רצ ס"ק ד).

י. מותר להוציא אוכל קפוא מהמקפיא ביום שבת בכדי שיופשר לסעודת יום טוב אולם אסור להניחו על הפלטה שיתחמם.

יא. ביום שבת ישתדל להתפלל מנחה מוקדם ולאכול סעודה שלישית בשעה מוקדמת לפני זמן מנחה קטנה (שעתיים וחצי לפני השקיעה). וכל זה בכדי שיאכל את סעודת ליל החג בתיאבון (שולחן ערוך תרלט סעי' ג). אם עבר הזמן הזה ולא הספיק לאכול, יאכל סעודה שלישית אך לא יאכל בה יותר מ"כביצה" לחם (54 גרם - כשתי פרוסות - רמ"א תקכט סעי' א.).

יב. אין לערוך את השולחן ביום שבת לצורך החג, ואין לחתוך סלט או להכין שאר מאכלים משבת לצורך החג. (כף החיים תמד ס"ק מה).

יג. פשט המנהג בכל תפוצות ישראל להיות ניעורים בליל חג השבועות ולעסוק בתורה, עד עלות השחר, וכמו שכתוב בזוהר הקדוש "חסידים הראשונים לא היו ישנים בלילה הזאת, והיו עוסקים בתורה וקוראים את התיקון שנדפס בספר קריאי מועד".

יד. יש להזהר מלדבר שיחת חולין ודברים בטלים בלילה הזה, ולא יאבד זמן יקר זה בשיחה בטלה, ויושב בטל כישן דמי ולפני **חצות הלילה יש לקרות קריאת שמע**.

טו. אין לברך ברכות התורה אלא **עד אחרי עלות השחר**.

טז. יתגבר כארי בתפילת שחרית לבל יתן שינה לעיניו ולעפעפיו תנומה, שלא יצא שכרו בהפסדו.

יז. נוהגים לאכול מאכלי חלב בחג השבועות לרמוז על התורה שנמשלה לדבש וחלב, כמו שנאמר: "דבש וחלב תחת לשונך".

"מכל מלמד" השכלתי..."

כה הדיבור - פרשת במדבר

"שאו את ראש כל עדת בני ישראל", שאו את ראש כל=ר"ת **כאשר**, דהיינו שכל עדת בני ישראל דעת אחת ויש גדול הדור שאחריו הולכים.

שאו את ראש כל=ס"ת **שתול** ובהמשך הפסוק "בני ישראל למשפחותם" דהיינו מתי יהיה לראש המשפחה את התפקיד והכבוד והיכולת להיות ראש המשפחה? כאשר הוא שתול על פלגי מים. כך צריכים להיות האבות, שתולים בבית ה' כדי להוות דוגמה למשפחה ולסובבים. "ואתכם יהיו איש איש לביתו" **למטה** אותיות **מטלה**, שחיי הנשואין כבדים עליו לא מביח את גודל האחריות והתפקיד שקיבל כלפי המשפחה והילדים. פעם עובד, פעם נח, פעם אכפתי ופעם לא. כך זה שהאבא נתון לפגעי מזג האוויר ונתון למצבי רוח קיצוניים, אז כתוב "איש איש לבית אבתם" אותיות **אב מת**. והמשך הפסוק מעיד על חיי משפחה תקינים. "לבית אבותיו הוא" דהיינו עושה מעשה האבות והאמהות הקדושות והופך את מעמדו **מאב מת לאב תם**. שני המצבים רמוזים גם ביציאת מצרים. "לצאתם מארץ מצרים", **לצאתם** אותיות **אצל מת** או **אצל תם**, רמוז גם לחינוך הילדים. ידוע שלכל ילד יש מסלול אחר בחינוך שנאמר "הנוך לער על פי דרכו..." מה שטוב לאחד לא מתאים לשני. "באותו אותיות את בת, להיות יותר עדין עם הבת. איש על **דגלו** אותיות **דלגו** לא לדלג על שום ילד ולוותר ומנגד לא להיות נגדם אלא עזר כנגדם... "ויפרשו עליהם בגד שני וכסו אותו במכסה" שני זו תולעת. תולעת כחה בפיח דהיינו רק לדברים טובים. **תולעת** אותיות **תולעת** ואסור לשכוח שבסוף נפגשים עם אותה תולעת נא להיזהר. "ויקח משה את כסף הפדיונים מאת העדפים" **הפדיונים** אותיות **מפה דין** דהיינו שידע האדם שכל מילה שאומר נרשמת על המפה בדיו שנאמר הפנקס פתוח והיד רושמת **ויז=דין**. **הפדיונים** אותיות **דף היום** דהיינו ללמוד דף היומי. יידע מה שגרשם על הנייר יותר קל למחוק ממפה. **העדפים** אותיות **הד עפים** דהיינו פיו של האדם מעיד עליו. ומה התקנה? אומר בעל הטורים יעשה עצמו **כמדבר** ולא **כמדבר** אז ייכנסו בו תורה וקדושה. ההד וההבל שמוציא מפיו בעת הלימוד מטהר את עצמו או חלילה נמצא מקלקל. **העדפים** אותיות **עד פיהם**. (עבדכם הנאמן ש.א.)

מנהג אכילת מאכלי חלב

ידוע המנהג לאכול מאכלי חלב בחג השבועות. טעמים רבים הובאו למנהג זה, מהם על דרך הפשט, הרמז, המוסר ועל דרך הסוד.

א. התורה נמשלה לחלב, שנאמר: "דבש וחלב תחת לשונך".

ב. בשבועות ניתנה התורה, ובמתן תורה הוזהרו בני ישראל על כל התורה: איסור נבלה ומצוות השחיטה, דיני הכשר הבשר וכד', וכיוון שלא יכלו באותו יום להכין את כל הדרוש לאכילת מאכלי בשר, בעקבות דיני הכשר החדשים שקיבלו, הוכרחו לאכול מאכלי חלב.

ג. **חלב** בגימטריה 40 - כנגד 40 יום שעשה משה בהר סיני.

ד. גבינה מזכירה את השם "גבנונים", שהוא אחד משמותיו של הר סיני.

" ואבותינו סיפרו לנו "

זכות אמירת תהילים

העיררה הגדולה כולה כמקרה. נגיד העיררה, ר' מאיר שמו, כתב ספר תורה מיוחד במינו ומהודר שאורך כתיבתו עלה על שמונה שנים לא פחות, ומחירו היה הון עתק. לכתובת הספר חיפש ר' מאיר הנגיד סופר צדיק וירא שמים גדול אשר היה טובל ומכוון בשמות הקדושים. העור והחומרים של ספר תורה זה נעשו בקפידה ובקדושה ומחומרים המהודרים ביותר. היום המיוחל הנה הגיע, יום אשר כל בני העיר ציפו לו "מעמד הכנסת ספר תורה". שהרי לספר תורה מהודר שכזה ראוי לעשות שמחה וסעודה מיוחדת. ואכן ר' מאיר לא חסך בהוצאות, כל בני העיר וסביבותיה הוזמנו למעמד נשגב זה, כרזות ענק לכבודה של תורה צו מכל פינה ועבר.

לצורך כך ארגן ר' מאיר סעודה כיד המלך בכלים נאים ויקרים, אוכל עשיר ומגוון. הוא גם דאג למלצרים וסדרנים שיעזרו וישמשו את המוזמנים. למען הסדר הטוב דאג גם ליהודי אשר ישמש בתפקיד של "נוטל ידיים" - אשר ייטול את ידיהם של האורחים בנטילת "מים ראשוניים" ו"מים אחרוניים". לתפקיד זה החליט לבחור את פייטל שואב המים אשר כונה בשם נוסף "זייגער תהילים" (אומר תהילים) וזאת, משום שהיה מרבה באמירת תהילים, וספר התהילים היה שנון על פיו בעל פה. עם שחר לאחר תפילת שחרית, לא היה זז מבית הכנסת עד שסיים את כל ספר התהילים ורק אחר כך יצא לעבודתו. גם במשך היום היו שפתותיו דובבות פרקי תהילים בעל פה, כך שספר התהילים ליווהו יומם וליל.

בהגיע יום הכנסת ספר תורה, פינה מזמנו לתפקידו בתור "נוטל הידיים" לרבנים, לגבירים ולכל המוזמנים. ביום המיוחל לבשו כולם בגדי חג ובראש השולחנות ישבו נכבדי הקהילה לצד הרבנים ובראשם הגביר הנדיב ר' מאיר בעל הספר תורה. פייטל שואב המים "זייגער תהילים" נטל את ידיהם של הנכבדים, ומשסיים את תפקידו הראשון התיישב בקרן זוית וחיכה לזמן נטילת "מים אחרוניים".

באמצע הסעודה החלו להישמע דברי תורה ופולפל מאת הרבנים והלמדנים. גם ר' מאיר כווד לשאת את דבריו, ולשמחה לא הייתה קץ. אך פייטל שואב המים אינו למדן ואינו בעל ספר, לכן ישב בפיתו והחל ממלמל פרקי תהילים עד שמתוך עייפותו נעצמו עיניו והוא נרדם.

לאחר הדרשות ר' מאיר הודיע על סיום הסעודה והגשת "מים אחרוניים" למסובים. אך משום מה בקשתו לא נענתה, גם לקריאתו הנשנית להגשת מים אחרוניים לא היה מענה, שכן, פייטל שואב המים נרדם. ר' מאיר החל כועס ורוגז וקרא בקול נוכח הסובבים כולם: "חוסר אחראיות משווע, חוסר אמון ומילוי אחר התפקיד, בושה וכלימה לו לשואב המים "זייגער תהילים" שכמותו, אשר מלבד אמירת פרקי תהילים אינו יודע לעשות דבר, ומתשרל בתפקידו. הנה נמצא הוא ישן בקרן זוית וכי מה אכפת לו?" הדי קריאות הזעם הגיעו לאוזניו של פייטל אשר נעור משנתו הטרופה והוא נבעת ונחרד, צמרמורת אחזתהו, והוא לא ידע את נפשו מרוב בושה. "יסתלק לביתו ז'אגער תהילים' הזה, ושישכח מכל תמורה המגיעה לו שכן ביישני במעמד מכובד זה" כך אמר ר' מאיר.

למשמע המשפט האחרון, נשא פייטל רגליו וברח לנפשו אל בקתו העלובה שם המתנה לו אשתו בצפייה דרוכה. אך מה רבתה תמיהתה כשראתה את בעלה חוזר עם דמעות, כולו נזוף ופגוע. פייטל כבר לא יכול לישון את הלילה, נדד הוא על יצועו מי יודע מה מצפה לו בבאות...

ר' מאיר שזעם וכעס מלאוהו, יצא לאתנחתא קלה אל הגינה לשאוף אוויר צח ומרגיע. עם צאתו את מקום הסעודה והנה רוח סערה נטלתהו והעיפה אותו למדבר, שם נישא בניין גבוה מאיר כולו באור יקריות. הוא נמשך

אחר אותו בניין, משכנס שמע את הקול קורא: "ברוך הבא לאברהם אבינו, יצחק אבינו, יעקב אבינו. ברוך הבא לדוד המלך וברוך הבא לר' ישראל הבעל-שם-טוב" (ר' ישראל היה בין החיים בזמן המאורע הזה). הוא נכנס לאולם ולעיניו נגלה אור גדול מאוד אשר סנוור את עיניו ולא יכל להביט בפני הנוכחים, רק שמע את קולם. לעיניו נגלתה רק דמותו של הבעל-שם-טוב בלבד.

קם דוד המלך ופתח: "ברשות האבות הקדושים, וברשות בית הדין, תובע אני את היהודי הניצב בפתח, מאיר שמו, באשר זלזל וביזה את חיבורי היקר ספר התהילים, אשר דמעות רבות שפכתי בעבורם, וכל מילה נכתבה במסירות נפש וברוח הקודש ואשר כל האומרים זוכה לפעול ישועות רבות. ויהודי זה זלזל בפייטל שואב המים אשר שפתותיו דובבות תהילים וביזהו ברבים, לכן תובע אני את עלבון שואב המים, ועלבון ספר התהילים." אימת מוות נפלה על ר' מאיר הנדיב. כן אינו תועה הוא עומד נוכח אבות האומה, דוד המלך ועוד יהודי עטור זקן הנקרא הבעל-שם-טוב.

"אכן תביעתך תביעת אמת ובן מוות הוא על מעשהו הנפשע" ענו האבות הקדושים בנחרצות. קם הסגור, הלוא הוא הבעל-שם-טוב הקדוש ואמר: "ובכן, אנא מכס האבות הקדושים ודוד המלך. אף על פי שצודקים הינכם וחסא הוא חטא גדול, אנא חננוהו נא בזאת שיעשה תשובה שלמה, אשר אני אהיה ערב עליה ותנו לו חיים במתנה. יקבל על עצמו מאיר זה כי מיד שיחזור למקום הסעודה יזמין את פייטל ואותי, יבקש סליחה קבל עם ועדה ויספר את מאורעותיו האחרונים או אז תהא תשובה לחטאו וימתל עוונותי" סיימ הבעל-שם-טוב הקדוש. דבריו הכנים והטהורים התקבלו על כולם ופסק הדין יצא לתת חיים לר' מאיר הנדיב תמורת תשובה שלמה שיעשה. עם סיום המשפט הוחזר ר' מאיר למקום ממנו נלקח והוא נכנס אל מקום האירוע כשכולו נרעש ונסער. מיד שלח את בנו עם מרכבה רתומה לסוסים אל ביתו של פייטל שואב המים להביאו לבקשת סליחה ומרכבה נוספת נשלחה אל ביתו של הבעל-שם-טוב, הסגור והערב ומליץ טוב שהיה לו במשפט.

דפיקות נשמעו על דלת ביתו הרעועה של פייטל. "וכי מי מחפשי בשעה כזו ושמא רוצה הגביר ר' מאיר להענישני?!" תמיהות וחששות גברו על פייטל והוא קם בעצלתיים לפתוח את הדלת. לתדהמתו גילה כי בפתח עומד לא אחר מאשר בנו של ר' מאיר כשהוא קורא לעבר פייטל בתחנונים: "אנא בוא עימי, דבר חשוב לאבי אליך." קם פייטל שואב המים בכבדות ונשרך אחר בנו של ר' מאיר. גם הכרחה השנייה שהופנתה לעיר מעזיבוז הגיע עם ר' ישראל הבעל-שם-טוב.

משכנס הבעל-שם-טוב למקום ראהו ר' מאיר ופנה לצדיק בקריאה: "רבך, יישר כוחכם" ונפל מתעלף. מיד השיבו לו את רוחו, וכשהתאושש קמעה קם על הדוכן והחל מספר את סיפורו מעת עזיבתו את המקום ועד הגיעו הנה בחזרה. "ובכן" סיים את דבריו: "ראשית מבקש אני את סליחתו המלאה של דוד מלך ישראל על שזלזלתי בספרו ספר התהילים הקדוש אשר למעלותיו העצומות אין קץ וסוף, ואת סליחתו המלאה של פייטל שואב המים "זייגער תהילים", אשר דוד המלך בעצמו עומד ומגן עליו בזכות מזמורי התהילים, ובה מקבל עלי תשובה שלמה לבל אבוה חלילה את אומרי התהילים ובעליו ומודיע אני למען יראו וייראו את מעלתם הגדולה והעצומה של מזמורי התהילים הקדושים וכוחם הגדול..." התעוררות והתרגשות רבה אחזה בכולם כאחד. דוד המלך סלח, פייטל שואב המים גם הוא סלח. הבעל-שם-טוב היה הערב והעלה את תשובתו לשורשה. ר' מאיר עשה תשובה, והקהל כולו הפיק את הלקח: לספר התהילים יש עוצמה גדולה וחזקה מאוד וכל מי שמרבה באמירתם זכות דוד המלך עומדת ומגינה עליו.

נלמד אנו לקח, שנוכה לתשובה שלמה. הצדיקים הם ערבים לנו בעולם הזה ובעולם הבא. זכות דוד המלך וזכות רבי ישראל הבעל-שם-טוב (שיום הלילתם חל בחג השבועות - ו' סיון) תעמוד לנו ולכל ישראל, להיות ערבים ומליצי יושר למעננו ולמען כלל ישראל. אמן. (עודד מזרחי)